

Julehandlen skydes i gang

- Den forgangne uge var nogenlunde lige så begivenhedsløs, som på forhånd kunne forventes. I hvert fald når man kigger på de nyheder, der kom ud på den globale makroøkonomiske front. Til gengæld var der lidt mere gang i den på det finansielle marked med statsbankerot i Venezuela, der også risikerer at få konsekvenser for oliemarkedet, stigende renter i det såkaldte "junk-bond" marked og en - indtil videre - lille korrektion på aktiemarkedet, der dog har sendt de danske aktier ned med omkring 7 pct. i november og sendt OMXC20 ned på det laveste niveau siden maj.
- I USA er man nu gået ind i en fase, der bliver meget afgørende for, om en skattereform/skattenedsættelser kan gennemføres før jul. Er der ikke nogenlunde overensstemmelse mellem Senatet og Repræsentanternes hus inden Thanks Giving på torsdag, er det meget lidt sandsynligt, at den kan nå skrivebordet i det ovale kontor i det hvide hus og få den nødvendige underskrift fra Præsidenten inden jul.
- Den kommende uge bliver en smule amputeret, når amerikanerne fejrer en af årets største helligdage, Thanks Giving. Traditionen tro er det dagen efter, at de amerikanske butikker skyder julehandlen i gang på den såkaldte "Black Friday" med en stort anlagt forbrugsfest med kø-tilbud og masser af tilbud på julegaver. Siden 2005 er begrebet "Cyber Monday" dog sneget sig ind i amerikanernes bevidsthed, hvor detailselskaber har skabt en online pendant til "Black Friday" mandagen efter Thanks Giving. Omsætningen vil givet et hint om, hvor stærkt det amerikanske forbrug er.
- Med USA lukket ned torsdag og fredag bliver fokus i Europa på PMI og Ifo tal, der offentliggøres netop disse to dage. Vi forventer marginale tilbagefald, der indikerer fortsat robust fremgang. Ellers fokus på den noget spegede parlamentariske situation i Tyskland, der kan medføre nyvalg. Det vil i givet fald være første gang siden 2. verdenskrig, at man har måttet udskrive nyvalg efter en fejlet regeringsdannelse.

Indhold

Side 2	Overblik
Side 3	Nøgletalstabel
Side 4	Makroøkonomi
Side 5	Renter & valuta
Side 6	Diverse aktivallokering
Side 7	Risikomærkning mm.

Ansvarshavende redaktør:

Cheføkonom	Jens Nyholm
Tlf.	96 34 40 55
Email	jny@sparnord.dk

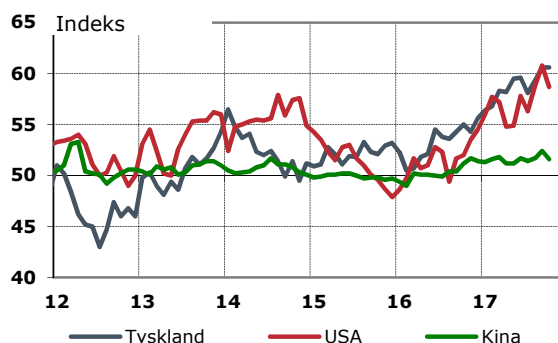
Studentermehjælper

Stud. oecon	Rikke Graugaard
Tlf.	96 34 40 36
Email	rga@sparnord.dk

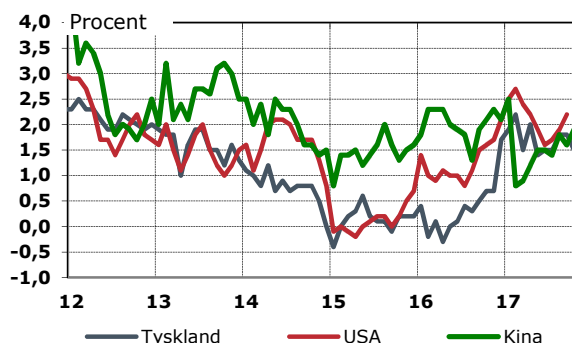
Ugens 3 vigtigste begivenheder (se side 3)

Land	Dag	Begivenhed	Seneste	Spar Nord	Konsensus
Eurozonen	To.	PMI, sammensat	56,0	55,8	55,9
Tyskland	Fr.	Ifo barometer	116,7	116,5	116,5
USA	Fr.	"Black Friday"	-	-	-

Figur 1: PMI indeks

Figur 2: Inflation (år-år i %)

Julehandlen skydes i gang

Jens Nyholm, jny@sparnord.dk, tlf. 96 34 40 57

Den forgangne uge var nogenlunde lige så begivenhedsløs, som på forhånd kunne forventes. I hvert fald når man kigger på de nyheder, der kom ud på den globale makroøkonomiske front. Til gengæld var der lidt mere gang i den på det finansielle marked med statsbankerot i Venezuela, der også risikerer at få konsekvenser for oliemarkedet, stigende renter i det såkaldte "junk-bond" marked og en – indtil videre – lille korrektion på aktiemarkedet, der dog har sendt de danske aktier ned med omkring 7 pct. i november og sendt OMXC20 ned på det laveste niveau siden maj. Det brede europæiske indeks er nede med knap 3,5 pct. siden d. 1. november og er tilbage på niveauet fra midten af september.

I USA er man nu gået ind i en fase, der bliver meget afgørende for, om en skattereform/skattenedsættelser kan gennemføres før jul. Er der ikke nogenlunde overensstemmelse mellem Senatet og Repræsentanternes hus inden "Thanks Giving" på torsdag, er det meget lidt sandsynligt, at den kan nå skrivebordet i det ovale kontor i det hvide hus og få den nødvendige underskrift fra Præsidenten inden jul. De seneste kontroverser internt i det republikanske parti tyder ikke på, at de når det, og at skattenedsættelser ikke ser dagens lys før i det nye år.

Opjusteret vækstforventninger i Europa

De få nøgletal der kom ud i løbet af ugen, viste lidt svagere nøgletal ud af Kina – men til gengæld (endnu) en rimelig stor positiv overraskelse fra Tyskland, der kunne fremvise vækst på 0,8 pct. i 3. kvartal. Det løftede den tyske vækst til 2,8 pct. hvilket er det højeste niveau siden 2011. I stil med PMI og Ifo indikatorerne. Samlet peger de seneste væksttal i retning af en opjustering af den forventede vækst i 2017 i både Tyskland og den samlede Eurozone. Opjusteringer der også vil trække spor ind i 2018. Det kan blive et af fokuspunkterne på årets sidste rentemøde i ECB d. 14. december. Et møde der bl.a. byder på opdaterede forecast fra den europæiske centralbanks "staff". Forecast der sandsynligvis vil indeholde opjusteringer af væksten ... og måske inflationen?

Kortvarigt tilbageslag i dansk økonomi

De europæiske væksttal for 3. kvartal var som sagt positive, mens Danmarks Statistik i sidste uge til gengæld måtte sende en lidt mere kedelig meddelelse på gaden. Nemlig at den danske vækst – vurderet ud fra indikatorer på produktionen – faldt med 0,3 pct. i 3. kvartal. Holder det stik, vil det være den laveste danske vækstrate siden 2. kvartal 2015. Dengang var det en enlig svale i en periode på 9 kvartaler, hvor det ellers gik frem i dansk økonomi i perioden mellem 1. kvartal 2013 og 3. kvartal 2015. Efterfølgende er det gået frem i Danmark i seks kvartaler med et tydeligt stigende momentum i 2017. Holder det stik, at økonomien faldt 0,3 pct. tilbage i 3. kvartal 2017 – hvilket vi får samlede tal for d. 30.

november – er det overvejende sandsynligt, at der også denne gang vil være tale om en enlig svale og, at den vil være drevet af specielle forhold som f.eks. en lagerkorrektion eller specielle observationer på f.eks. investeringssiden. Der er intet i de øvrige indikatorer på efterspørgselsiden, der indikerer, at vi skulle stå overfor et tilbageslag i økonomien. Tvært imod tyder stort set alle andre nøgletal på, at opsvinget i dansk økonomi er robust og bredt funderet med opgang i de tre vigtigste efterspørgselskategorier: eksport, forbrug og investeringer.

Ugen inden den triste nyhed fra Danmarks Statistik kunne samme institution dog også offentliggøre en positiv nyhed. Nemlig en opjustering af væksten i 2016 der var drevet af ekstra fremgang i både eksporten og investeringerne i forhold til, hvad der oprindeligt var rapporteret. Samlet steg investeringerne 6 pct. og eksporten med 2,8 pct. i 2016. Sammen med en stigning i forbruget på 2,3 pct. drev det dansk økonomi op med samlet 2,0 pct. Den højeste vækstrate siden 2006!

"Black Friday" & "Cyber Monday"

Den kommende uge bliver en smule amputeret, når amerikanerne fejrer en af årets største helligdage, "Thanks Giving". Traditionen tro er det dagen efter, at de amerikanske butikker skyder julehandlen i gang på den såkaldte "Black Friday" med en stort anlagt forbrugsfest med kø-tilbud og en masse tidlige tilbud på julegaver. Siden 2005 er begrebet "Cyber Monday" dog sneget sig ind i amerikanernes bevidsthed, hvor detailselskaber har skabt en online pendant til "Black Friday" mandagen efter Thanks Giving. En begivenhed der er blevet kopieret af kineserne på deres "Singels Day" der afholdes d. 11. november. Omsætningen den dag nåede i år over 25 mia. dollar. En femdobling siden den første gang blev afholdt i 2013.

"Black Friday" weekenden strækker sig over 4 dage fra torsdag-søndag og anses som startskuddet til julehandlen, med løbende rapporter om omsætningen og med de seneste målinger for både detailsalg og forbrugertillid er forventningerne til omsætningen nok relativt høje. Med en andel af den amerikanske økonomi på 70 pct. er det amerikanske forbrug den vigtigste indikator for væksten i økonomien, og dermed bliver omsætningen på "Black Friday" og på "Cyber Monday" vigtige pejlemærker for den amerikanske økonomi.

Den kommende uge: Ifo, PMI og tysk regering

Med USA lukket ned torsdag og fredag bliver fokus i Europa på PMI og Ifo tal, der kommer netop disse to dage. Vi forventer marginale tilbagefald, der indikerer fortsat robust fremgang. Ellers fokus på den noget spegede parlamentariske situation i Tyskland der kan medføre nyvalg. Det vil være første gang siden 2. verdenskrig, at man har måttet udskrive nyvalg efter en fejlet regeringsdannelse.

Ugens nøgletal og begivenheder

Tid	Land	Nøgletal	Seneste	Spar Nord	Konsensus
Mandag d. 20. november					
15:00	Eurozonen	Mario Draghi, Europarlamentet	-	-	-
16:00	USA	Ledende indeks (okt.)	-0,2%	-	0,6%
Tirsdag d. 21. november					
14:30	USA	Chicago Fed aktivitetsindeks (okt.)	0,17	-	-
16:00	USA	Boligsalg (okt.)	5,39 mio.	-	5,40 mio.
Onsdag d. 22. november					
00:00	USA	Fed's Yellen taler	-	-	-
08:00	Danmark	Forbrugertillids indikator (nov.)	7,1	6,5	6,6
08:00	Norge	AKU ledighed (sep.)	4,10%	-	-
09:30	Sverige	Riksbank, finansiell stabilitetsrapport	-	-	-
13:00	USA	MBA, realkreditansøgninger (nov)	3,1%	-	-
14:30	USA	Ugentlige jobansøgninger (nov.)	249.000	-	-
14:30	USA	Ordrer, varige forbrugsgoder (okt.)	2,0%	-	0,3%
14:30	USA	Varige forbrugsgoder, ex. transp. (okt.)	0,7%	-	0,4%
14:30	USA	Ordrer, kernekapitalgoder (okt.)	1,7%	-	0,5%
16:00	Eurozonen	Forbrugertillid (nov.)	-1,0	-	-1,0
16:00	USA	UoM. sentiment (nov.)	97,8	-	98,2
16:00	USA	UoM 5-10 årge inflationsforv. (nov.)	2,5%	-	-
16:00	USA	UoM. forventninger (nov.)	87,6	-	-
20:00	USA	FOMC minutes (nov.)	-	-	-
Torsdag d. 23. november					
-	USA	"Thanks Giving", markedet lukket	-	-	-
08:00	Tyskland	BNP (3. kvrt.)	0,8% (2,8%)	0,8% (2,8%)	0,8% (2,8%)
08:00	Tyskland	Privatforbrug (3. kvrt.)	0,8%	-	0,2%
08:00	Tyskland	Faste investeringer (3. kvrt.)	1,0%	-	1,1%
08:00	Tyskland	Import/eksport (3. kvrt.)	1,7%/0,7%	-	0,8% /0,9%
08:45	Frankrig	Erhvervstillid (nov.)	109	-	109
08:45	Frankrig	Industritillid (nov.)	111	-	112
09:00	Frankrig	PMI, industri, Markit (nov.)	56,1	-	55,9
09:00	Frankrig	PMI, service, Markit (nov.)	57,3	-	57,0
09:00	Frankrig	PMI, sammensat, Markit (nov.)	57,4	-	57,2
09:30	Tyskland	PMI, industri, Markit (nov.)	60,6	-	60,4
09:30	Tyskland	PMI, service, Markit (nov.)	54,7	-	55,0
09:30	Tyskland	PMI, sammensat, Markit (nov.)	56,6	-	56,6
10:00	Eurozonen	PMI, industri, Markit (nov.)	58,5	-	58,2
10:00	Eurozonen	PMI, service, Markit (nov.)	55,0	-	55,2
10:00	Eurozonen	PMI, sammensat, Markit (nov.)	56,0	55,8	55,9
10:30	England	BNP (3. kvrt.)	0,4% (1,5%)	-	0,4% (1,5%)
12:00	England	CBI, detailomsætning (nov.)	-36	-	3
13:30	Eurozonen	ECB, mødereferat	-	-	-
Fredag d. 24. november					
-	USA	"Black Friday", shopping dag	-	-	-
01:30	Japan	PMI, mfg. (nov.)	52,8	-	-
08:00	Danmark	Detailsalg (okt.)	0,9% (3,1%)	0,2%	-
09:30	Sverige	PPI (okt.)	0,4% (4,3%)	-	-
10:00	Tyskland	IFO erhvervsklima (nov.)	116,7	116,5	116,5
10:00	Tyskland	IFO forventninger (nov.)	109,1	-	108,7
10:00	Tyskland	IFO nuværende (nov.)	124,8	-	124,7
10:00	Italien	Industriordrer (sep.)	8,7% (12,2%)	-	-
15:45	USA	PMI, industri, Markit (nov.)	54,6	-	55,0
15:45	USA	PMI, service, Markit (nov.)	55,3	-	-
15:45	USA	PMI, sammensat, Markit (nov.)	55,2	-	-
18:00	Frankrig	Jobsøgende, total/ændring (okt.)	34.756.000/-64,8	-	-
I løbet af ugen					
24-28	Tyskland	Importprisindeks (okt.)	0,9% (3,0%)	-	0,9% (2,9%)

Tal i parentes = årlig ændring i procent. Konsensus er taget fra Bloomberg og Reuters

Økonomi og centralbankrenter, forventninger

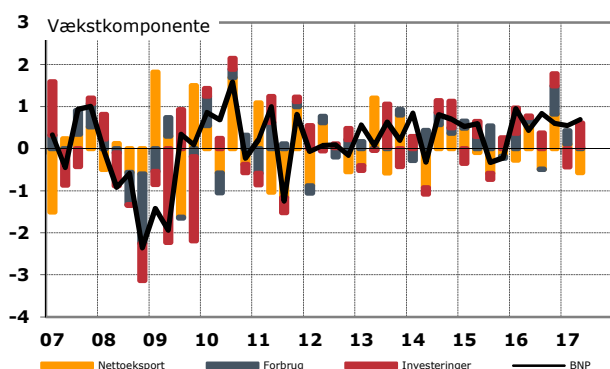
af Jens Nyholm, jny@sparnord.dk, tlf. 96 34 4057

Vækst, BNP procent å-å (pr. 17. nov. 2017)			
	2016	2017	2018
Danmark	2,0	1,9 (2,0)	1,7 (1,8)
Eurozonen	1,8	2,3 (2,2)	2,1 (1,9)
Tyskland	1,9	2,4 (2,2)	2,1 (2,0)
USA	1,5	2,0 (2,2)	2,5 (2,4)
Kina	(6,7)	(6,8)	(6,4)
Japan	1,0	1,5 (1,5)	0,9 (1,1)
England	1,8	1,5 (1,5)	1,2 (1,4)
Sverige	3,1	3,0 (3,0)	2,4 (2,5)
Norge	1,1	1,8 (1,9)	1,8 (2,0)
Schweiz	1,4	1,0 (0,9)	1,7 (1,8)

Konsensussskøn i parentes (Bloomberg)

Danske nøgletal (pr. 11. aug. 2017)			
	2015	2016	2017E
Inflation, pct.	0,5	0,3	1,2
Arbejdsløshed, pct.	4,6	4,2	4,2
Arbejdsløshed, tusinder	123	112	112
Off. saldo, mia.	-28	-30	-28
Off. saldo, pct. af BNP	-1,3	-1,5	-1,3
Betalingsbalance, mia.	186	163	155
Repo rente (ultimo)	0,05	0,05	0,05
3 mdr. Cibor (ultimo)	-0,10	-0,25	-0,25
10 årig stat, (ultimo)	0,95	0,30	0,65
DKK/USD, (ultimo)	6,85	7,05	6,50

Figur 1: Danmark, vækstbidrag (k-k)

Dansk Forsyningsbalance (pr. 11. aug. 2017)			
Ændring, procent p.a. *	2015	2016	2017E
Bruttonationalprodukt*	1,6	2,0	1,9
Import*	1,1	2,7	3,6
Eksport*	1,5	1,7	3,6
Privatforbrug*	1,7	2,3	2,4
Off. forbrug*	1,1	0,3	1,0
Investeringer*	3,1	6,0	3,1
Lagre (vækstbidrag)	-0,4	0,0	0,0
Beskæftigelse, tusinde	36	47	30

Officielle renter (Pengepolitiske styringsrenter; DK og EU: indlånsrenten)

	Danmark	Eurozonen	USA	UK	Japan	Sverige	Norge	Schweiz
17-11-2017	-0,65	-0,40	1,25	0,50	-0,05	-0,50	0,50	-0,75
Dec 17	-0,65	-0,40	1,25-1,50	0,50	-0,10	-0,50	0,50	-0,75
Mar 18	-0,65	-0,40	1,25-1,50	0,50	-0,10	-0,40	0,50	-0,75
Jun 18	-0,65	-0,40	1,50-1,75	0,50	-0,10	-0,30	0,50	-0,75
Sep 18	-0,65	-0,40	1,50-1,75	0,75	-0,10	-0,20	0,50	-0,75

Officielle rentesatser

Land	Rente	Seneste ændring	Dato for ændring	Aktuel sats
Danmark	Diskonto	-25 bp.	5. juli 2012	0,00%
	Foliorente	-25 bp.	5. juli 2012	0,00%
	Udlånsrente (Reporente)	-15 bp.	19. januar 2015	0,05%
	Indskudsbevisrenten	+10 bp.	8. januar 2016	-0,65%
Eurozonen	Repo rente	-5 bp.	10. marts 2016	0,00%
	Indlånsrente	-10 bp.	10. marts 2016	-0,40%
	Kvantitativ lempelse, balance	+60 mia./mdr.	1. april 2017	4.387,7
USA	Fed Funds	+25 bp.	14. juni 2017	1,00% - 1,25%
Japan	Deposit rente	-10 bp.	29. januar 2016	-0,10%
	10 årig rentetarget	-	21. september 2016	0,0%
England	Base rate	+25 bp.	2. november 2017	0,50%
	Kvantitativ lempelse, target	+60 mia.	4. august 2016	435,0
Sverige	Repo rente	-15 bp.	11. februar 2016	-0,50%
Norge	Foliorente	-25 bp.	17. marts 2016	0,50%
Schweiz	Rentekorridor, 3M CHF libor	-75 bp.	15. januar 2015	-1,25% / -0,25%
Kina	Reservekrav	-50 bp.	29. februar 2016	17,00%
	Indlånsrente	-25 bp.	23. oktober 2015	1,50%
	Udlånsrente, 1 års prime rate	-25 bp.	23. oktober 2015	4,35%

Renter og valuta

Renter & obligationer: Martin Lundholm, mlu@sparnord.dk, tlf. 96 34 40 55

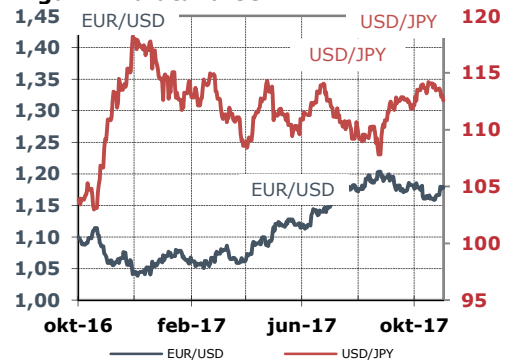
Valuta: Henrik Nielsen, nie@sparnord.dk, tlf. 96 34 41 54

Valutakurs og forventninger

(pilene angiver retningen i forhold til seneste uges forecast)

	17-11-2017	1 mdr.	3 mdr.	12 mdr.
EUR/DKK	744,08	744	744	745
USD/DKK	631,16	640	640	647
JPY/DKK	5,60	5,63	5,68	5,91
GBP/DKK	832,65	830	835	860
SEK/DKK	74,75	76 ↓	77	80
NOK/DKK	76,43	78 ↓	79	82
EUR/USD	117,89	116	116	115
USD/JPY	112,64	114	113	110
EUR/JPY	132,78	132	131	126

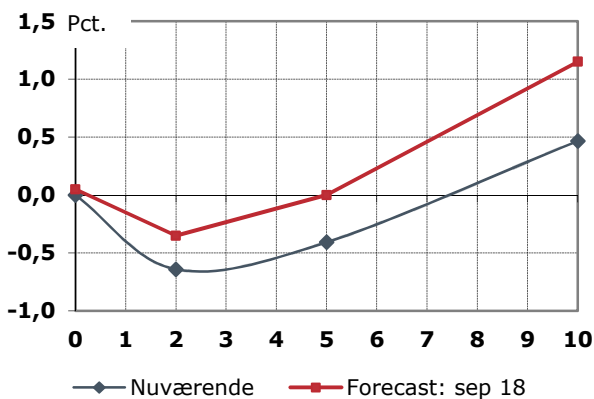
Figur 1: Valutakurser

Rente forventninger opdateret: 20. oktober 2017

	Renten på danske statsobligationer			Danske CIBOR og swap-renter				
	2 år	5 år	10 år	CIBOR 3	2 år	5 år	10 år	
17-11-2017	-0,64	-0,41	0,47	17-11-2017	-0,31	-0,07	0,36	1,04
dec 17	-0,60	-0,30	0,60	dec 17	-0,25	-0,05	0,40	1,10
mar 18	-0,45	-0,15	0,75	mar 18	-0,25	0,10	0,50	1,25
jun 18	-0,40	-0,10	0,90	jun 18	-0,20	0,15	0,55	1,35
sep 18	-0,35	0,00	1,15	sep 18	-0,15	0,20	0,60	1,60

Figur 1: Dansk rentekurve

Figur 2: Danske statsrenter

Boligfinansiering - privatbeskattede

Forventninger pr. 17. november 2017

	F5-rente	2'50 m/afdrag	Kommentar
17-11-2017	0,22%	99,10	- Efter oktobermødet i ECB tyder alt på, at en renteforhøjelse tidligst kommer i 2. halvår 2019. Har man variabelt forrentet realkreditlån, kan man derfor sove trygt en rum tid endnu.
Januar 2018	0,25%	98,00	- Alligevel anbefaler vi, at man sikre renten helt (fast rente) eller delvist (F5 eller halv fast rente og halv F-kort), da rentesikring er billigt og ECB og Fed ændrer adfærd i 2018, hvilket vil lægge et opadgående pres på de lange renter.
April 2018	0,30%	96,50	
Juli 2018	0,35%	95,00	
Oktober 2018	0,40%	93,00	- Vi anbefaler altid kurssikring af fastrentelån.

Anbefalet aktivallokering

af Christian Mose Nielsen, cms@sparnord.dk, tlf. 96 34 44 17

Aktivklasse	Dato			
	21-09-2017	23-06-2017	20-03-2017	12-12-2016
Aktier	<u>Svag overvægt</u>	<u>Neutral vægt</u>	<u>Neutral vægt</u>	<u>Neutral vægt</u>
Obligationer	<u>Svag undervægt</u>	<u>Neutral vægt</u>	<u>Neutral vægt</u>	<u>Neutral vægt</u>
Stats-/realkreditobligationer	Neutral vægt	Neutral vægt	Neutral vægt	Neutral vægt
Virksomhedsobligationer	Svag undervægt	Neutral vægt	Neutral vægt	Neutral vægt
Kontant/pengemarkedsprodukter	Neutral vægt	Neutral vægt	Neutral vægt	Neutral vægt

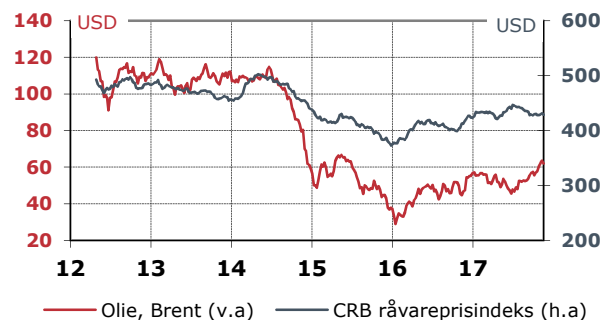
For uddybning henvises til <https://www.sparnord.dk/investering/publikationer/investeringskomite/>. Søg altid konkret rådgivning i Spar Nord Bank.

Råvarer

af Christian Mose Nielsen, cms@sparnord.dk, tlf. 96 34 44 17

Råvarer (USD)	Indeks 17-11-2017	Afkast, 3	
		mdr. (pct)	mdr. (pct.)
Olie, Brent	62,1	22,6	19,4
Guld	1283,0	-0,4	5,5
Kobber	6737,0	3,1	24,0
Aluminium	2102,0	0,4	23,9
CRB indeks	428,5	-2,3	4,1

Figur 1: Råvarer

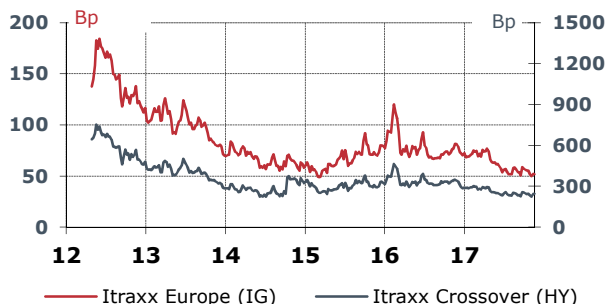

Kreditobligationer

af Jesper Iisager Bak, jib@sparnord.dk, tlf. 96 34 40 81

Kreditobligationer	17-11-2017	Ændring 3	
		mdr. (bp)	mdr. (bp)
Itraxx Europe, IG	52	-5	-28
Itraxx Crossover, HY	245	2	-97
Moody's AAA, USA	3,69	-8	-34
Moody's BAA, USA	4,28	-8	-54
Moody's gns, USA	3,89	-8	-41

Figur 2: Itraxx indeks

Aktier

af Mikkel Duus-Hansen, mdh@sparnord.dk, tlf. 96 34 42 02

Afkast på udvalgte aktieindeks (i lokal valuta)				
Indeks	år-dato	-1 uge	-1 år	-5 år
OMX C20	16,16%	-0,2%	25,7%	18,8%
OMX S30	11,53%	-0,4%	16,0%	13,8%
OBX	18,92%	-0,8%	27,4%	12,9%
HEX25	11,43%	-0,8%	20,5%	19,4%
DAX	13,64%	-1,0%	22,3%	13,4%
MSCI Europe	9,20%	-1,0%	16,4%	8,6%
S&P 500	17,57%	0,1%	21,2%	16,1%
Nikkei	18,94%	-2,3%	27,5%	22,0%
Hang Seng	36,93%	-0,4%	35,3%	10,5%

Figur 3: MSCI Europe

FINANSTILSYNETS RISIKOMÆRKNING:

De omtalte produkter i afsnittet "Valuta lånebefaling" er risikomærket røde i henhold til Bekendtgørelse om risikomærkning af investeringsprodukter, såfremt valutafinansieringen finder sted i form af terminkontrakter.

De omtalte produkter i afsnittet "Aktier" er risikomærket gule i henhold til Bekendtgørelse om risikomærkning af investeringsprodukter.

INFORMATION OM FINANSTILSYNETS RISIKOMÆRKNING:

Pr. 1. juli 2011 gælder nye danske regler om risikomærkning af de forskellige typer af investeringer.

Vi gør opmærksom på, at risikomærkningen ikke bør være det eneste grundlag for dit investeringsvalg. Din rådgiver kan give dig en mere nuanceret vurdering af risikoen ved et bestemt værdipapir. Risikomærkningen er således et supplement til den investeringsrådgivning, som alle kunder kan søge hos Spar Nord Bank A/S. Bemærk endvidere at risikomærkningen gælder for hvert enkelt investeringsprodukt. Der er derfor ikke nødvendigvis en sammenhæng til din samlede portefølje, hvor der også tages hensyn til en række andre forhold.

Risikomærkningen tager udgangspunkt i farverne i et trafiklys og inddeler forskellige typer af investeringer i tre kategorier med udgangspunkt i risikoen for tab samt gennemskueligheden af investeringen. De tre kategorier benævnes grøn, gul og rød og er karakteriseret ved:

- Grøn
- 1) Risikoen for at tabe hele det investerede beløb må betragtes som meget lille, hvis investeringen holdes til udløb. Der kan dog forekomme kursudsving i investeringens løbetid.
  - 2) Produkttypen er ikke vanskelig at gennemskue. Begge kriterier skal være opfyldt.
- Investeringsprodukterne i den grønne kategori betragtes som relativt enkle. Kategorien omfatter bl.a. statsobligationer (udstedt i DKK og EUR) og danske realkreditobligationer.
- Christian M. Nielsen
- Gul
- 1) Der er risiko for, at det investerede beløb kan tabes helt eller delvist.
  - 2) Produkttypen er ikke vanskelig at gennemskue. Begge kriterier skal være opfyldt.
- Investeringsprodukterne i den gule kategori betragtes som relativt enkle, men der er større risiko for tab end tilfældet er for investeringsprodukterne i den grønne kategori. Kategorien omfatter bl.a. aktier, investeringsforeninger og erhvervsobligationer.
- Rød
- 1) Der er risiko for at tabe mere end det investerede beløb.
  - 2) Produkttypen er vanskelig at gennemskue. Blot ét af de 2 kriterier skal være opfyldt.
- Investeringsprodukterne i den røde kategori betragtes som mere komplekse. Kategorien omfatter bl.a. en række afledte finansielle instrumenter såsom valutaterminsforretninger og swaps.

Du kan finde yderligere information om Finanstilsynets risikomærkning på: www.sparnord.dk/investeringsinfo

ANSVARFRASKRIVELSE:

Denne publikation er udgivet af Handelsområdet i Spar Nord Bank A/S, Postboks 162, 9100 Aalborg. Publikationen er markedsføringsmateriale og kan ikke anses som investeringsanalyse. Gengivelsen af publikationen eller dele heraf er ikke tilladt uden forudgående tilladelse. Der er ikke forbud mod at handle inden offentliggørelse og Spar Nord Bank koncernen kan have positioner i de pågældende finansielle instrumenter og valutakryds.

Publikationen er baseret på offentligt tilgængeligt materiale, som Handelsområdet i Spar Nord Bank A/S anser for at være pålidelig. Handelsområdet i Spar Nord Bank A/S tager forbehold for fejl i kilder, trykfejl og beregningsfejl. Alle vurderinger er udført på den angivne dato og kan ændres uden videre. Historiske afkast, vurdering af gevinstpotentiale og værdiansættelsesmæssige betragtninger kan ikke opfattes som garanti for fremtid afkast. Med mindre andet er angivet er afkastberegninger opgjort eksklusiv handelsomkostninger. Den fremtidige kursudvikling og/eller det fremtidige afkast kan blive negativt og gevinster eller tab kan blive forøget eller formindsket som følge af valutakursudsving.

Anbefalingerne skal ikke opfattes som tilbud om køb eller salg af de pågældende finansielle instrumenter. Spar Nord Bank koncernen påtager sig intet ansvar for dispositioner foretaget på baggrund af materialet.

Redaktionen afsluttet, 17. november 2017, 14:36